

Rozhodnutí Nejvyššího soudu ČSR ze dne 11.03.1983, sp. zn. 6 Tz 7/82, ECLI:CZ:NS:1983:6.TZ.7.1982.1

Číslo: 39/1983

Právní věta: Účastenství podle § 10 odst. 1 tr. zák. je možné jen na dokonaném trestném činu nebo jeho pokusu. Nepřekročí-li pachatel stadium přípravy k trestnému činu, posoudí se i jednání účastníka jen jako příprava k trestnému činu podle § 7 odst. 1 tr. zák. Zapůjčení peněz vedoucímu prodejny k nákupu zboží určeného po přecenění k prodeji v prodejně na vlastní účet vedoucího a uschování tohoto zboží, jestliže trestná činnost vedoucího zůstala ve stadiu přípravy, je přípravou k trestnému činu zneužívání socialistického podnikání podle § 7 odst. 1, § 120 odst. 1 tr. zák.

Soud: Nejvyšší soud České soc. rep.

Datum rozhodnutí: 11.03.1983

Spisová značka: 6 Tz 7/82

Číslo rozhodnutí: 39

Číslo sešitu: 7-8

Typ rozhodnutí: Rozhodnutí

Hesla: Příprava, Účastenství, Zneužívání socialistického podnikání

Předpisy: 140/1961 Sb. § 7 odst. 1

§ 10 odst. 1

§ 120 odst. 1

Druh: Rozhodnutí ve věcech trestních

Sbírkový text rozhodnutí:

Č. 39/1983 sb. rozh.

Účastenství podle § 10 odst. 1 tr. zák. je možné jen na dokonaném trestném činu nebo jeho pokusu. Nepřekročí-li pachatel stadium přípravy k trestnému činu, posoudí se i jednání účastníka jen jako příprava k trestnému činu podle § 7 odst. 1 tr. zák.

Zapůjčení peněz vedoucímu prodejny k nákupu zboží určeného po přecenění k prodeji v prodejně na vlastní účet vedoucího a uschování tohoto zboží, jestliže trestná činnost vedoucího zůstala ve stadiu přípravy, je přípravou k trestnému činu zneužívání socialistického podnikání podle § 7 odst. 1, § 120 odst. 1 tr. zák.

(Rozhodnutí Nejvyššího soudu ČSR z 11. 3. 1983 sp. zn. [6 Tz 7/82.](#))

K stížnosti pro porušení zákona, kterou podal generální prokurátor ČSR, Nejvyšší soud ČSR vyslovil,

že rozsudkem okresního soudu v Gottwaldově ze dne 4. května 1982 sp. zn. 4 T 44/82 byl porušen zákon v ustanovení § 10 odst. 1 písm. c), § 117 odst. 1 tr. zák. ve prospěch obviněného J. K.

Z odůvodnění:

Rozsudkem okresního soudu v Gottwaldově ze 4. května 1982 sp. zn. 4 T 66/82 byl obviněný J. K. uznán vinným pomocí k trestnému činu spekulace podle § 10 odst. 1 písm. c), § 117 odst. 1 tr. zák. a odsouzen podle § 117 odst. 1 tr. zák. k trestu odnětí svobody na dvanáct měsíců, jehož výkon byl podle § 58 odst. 1 písm. a), § 59 odst. 1 tr. zák. podmíněně odložen na zkušební dobu osmnácti měsíců.

Tento rozsudek nabyl o obviněného J. K. právní moci v řízení před okresním soudem jako soudem prvního stupně 19. května 1982.

Generální prokurátor České socialistické republiky podal 16. prosince 1982, tedy po lhůtě šesti měsíců uvedené v § 272 tr. ř., v neprospěch obviněného J. K. proti rozsudku okresního soudu v Gottwaldově ze 4. května 1982 sp. zn. 4 T 66/82 stížnost pro porušení zákona. Uvádí v ní, že okresní soud nesprávně posoudil skutek obviněného J. K. jako pomoc k trestnému činu spekulace podle § 10 odst. 1 písm. c), § 117 odst. 1 tr. zák. Podle stížnosti pro porušení zákona spoluobviněný N. v postavení vedoucího prodejny si opatřil zboží k tomu, aby je v prodejně po přecenění prodal na svůj účet a tak získal pro sebe rozdíl mezi původní a novou cenou. Toto jeho jednání mělo být posouzeno jako příprava k trestnému činu zneužívání socialistického podnikání podle § 7 odst. 1, § 120 odst. 1 tr. zák., a to s přihlédnutím k tomu, že tento spoluobviněný si zatím vytvářel podmínky pro spáchání uvedeného trestného činu. Obviněný J. K. pomáhal spoluobviněnému N. k uvedenému jednání, a proto jeho počínání mělo být rovněž posouzeno jako příprava k trestnému činu zneužívání socialistického podnikání podle § 7 odst. 1, § 120 odst. 1 tr. zák., a to s přihlédnutím k tomu, že podle § 10 odst. 1 tr. zák. jde o účastenství jen tehdy, byl-li trestný čin dokonán nebo jestliže se pachatel o něj aspoň pokusil.

Nejvyšší soud ČSR přezkoumal podle § 267 odst. 1 tr. ř. správnost všech výroků napadeného rozhodnutí, jakož i řízení, jež mu předcházelo a týkalo se obviněného J. K., a shledal, že zákon byl porušen.

Podle zjištění okresního soudu v Gottwaldově obviněný J. K. se dopustil pomoci k trestnému činu spekulace podle § 10 odst. 1 písm. c), § 117 odst. 1 tr. zák. tak, že v Gottwaldově v době kolem 20. ledna 1982 zapůjčil spoluobviněnému J. N. částku 20 000 Kčs, ačkoliv věděl, že spoluobviněný použije tyto peníze na nákup zboží za účelem spekulativního prodeje, a současně mu umožnil, aby si v prostoru jeho domu v Gottwaldově-Příluku uložil 499 lahví rumu a 57 lahví vodky, které si spoluobviněný J. N. opatřil ke spekulativním účelům.

Tato skutková zjištění odpovídají důkazům provedeným v hlavním líčení a jsou správná. Jejich právní posouzení jako pomoc k trestnému činu spekulace podle § 10 odst. 1 písm. c), § 117 odst. 1 tr. zák. však není v souladu se zákonem; stížnost pro porušení zákona na tuto okolnost důvodně poukazuje.

Vadné právní posouzení otázky viny v napadeném rozsudku u obviněného J. K. ovlivnil stejný nedostatek u spoluobviněného J. N. Úvahy, jimi se okresní soud řídil, když posuzoval u obou obviněných skutečnosti, jak je vzal za prokázané, nejsou správné.

Spoluobviněný J. N. si jako vedoucí prodejny před úpravou cen zakoupil, a tedy si opatřil zboží, které se jinak prodávali v prodejně podniku Potravinový Brno, v úmyslu je prodat v dané prodejně na vlastní účet po předpokládaném zvýšení cen. Tento spoluobviněný tedy chtěl v prodejně, kde byl vedoucím, prodávat své zboží na vlastní účet a ve svůj prospěch. Jeho jednání směřovalo k provozování

výdělečné činnosti a k jeho soukromému obohacení, přičemž šlo o činnost, která tvoří náplň činnosti socialistické organizace, v níž spoluobviněný pracoval. Spoluobviněný J. N. tedy chtěl zneužít k takové činnosti svého zaměstnání. Při těchto skutečnostech přicházelo v úvahu posoudit jednání spoluobviněného N. jako přípravu k trestnému činu zneužívání socialistického podnikání podle § 7 odst. 1, § 120 odst. 1 tr. zák., a to s přihlédnutím ke stadiu tohoto trestného činu, jak to vyplývá z provedených důkazů. Z nich je patrné, že spoluobviněný N. do odhalení trestné činnosti zatím vytvářel podmínky k provozování uvedené výdělečné činnosti k soukromému obohacení při zneužívání svého zaměstnání; jednání spoluobviněného N. tedy dospělo do stadia přípravy ve smyslu § 7 odst. 1 tr. zák.

Obviněný J. K. podporoval spoluobviněného N. ve zmíněné trestné činnosti tak, že mu zapůjčil částku 20 000 Kčs na nákup zboží k jeho pozdějšímu spekulativnímu prodeji a navíc ho podporoval i tím, že mu umožnil dočasně uskladnit zboží ve svém domě. Obviněný J. K. přitom věděl, že tím podporuje spoluobviněného N. v jeho jednání záležejícím v prodeji zboží na vlastní účet a ve svůj prospěch v prodejně podniku Potravinář Brno, kde spoluobviněný N. zastával funkci vedoucího. Obviněný J. K. tedy uvedeným způsobem pomáhal spoluobviněnému N. v trestné činnosti spočívající ve zneužívání socialistického podnikání, přičemž jeho pomoc spadala do období přípravy trestného činu zneužívání socialistického podnikání podle § 7 odst. 1, § 120 odst. 1 tr. zák., jak to vyplývá již z uvedených úvah. Účastenství podle § 10 odst. 1 tr. zák. je možné jen na dokonaném trestném činu nebo na jeho pokusu. Nepřekročí-li pachatel stádium přípravy k trestnému činu, posoudí se i jednání účastníka jen jako příprava k trestnému činu podle § 7 odst. 1 (srov. rozh. č. 1/1973 a č. 58/1973 sb. rozh. tr.). V daném případě jednání spoluobviněného J. N. jako přímého pachatele trestného činu zneužívání socialistického podnikání podle § 120 odst. 1 tr. zák. dospělo jen do stadia přípravy podle § 7 odst. 1 tr. zák., a proto obviněný J. K. jako účastník ve formě pomoci podle § 10 odst. 1 písm. c) tr. zák. nemohl být uznán vinným pomocí k trestnému činu zneužívání socialistického podnikání podle § 10 odst. 1 písm. c), § 120 odst. 1 tr. zák. Jeho jednání naplňuje všechny znaky přípravy k trestnému činu zneužívání socialistického podnikání podle § 7 odst. 1, § 120 odst. 1 tr. zák., a obviněný J. K. měl být tedy uznán vinným tímto přísnějším trestným činem (§ 89 odst. 1 tr. zák.).